

WIADOMOŚCI FINANSOWE

Wydawnictwo periodyczne
Agencji Wschodniej
na prawach
rękopisu

REDAKCJA i ADMINISTRACJA

Warszawa, Nowy-Świat 16

Telefony: Dyrekcji 244-62; Redakcji 99-09 i Administracji 121-37.

mas. 13461 / 5 / 476-500

WIADOMOŚCI FINANSOWE, WALUTOWE
I KREDYTOWE.

NOWY KRACH NA GIEŁDZIE NOWOJORSKIEJ .

"NEUE FREIE PRESSE" z 23-go b.m. donosi w depeszy z NOWEGO JORKU, że na giełdzie tamtejszej nastąpiła ogólna deruta walorów amerykańskich. Niesłychany spadek wszystkich kursów spowodował panikę. Rzucano pośpiesznie na rynek tysiące akcji, wywołując tem dalszy spadek kursów. Poniesione straty wynoszą przeszło 1 miliard dolarów. Kursy obniżyły się o 1 do 9 punktów. Głównym powodem tego nowego krachu jest prawdopodobnie niejasna sytuacja zagranicą.

WIELKI POPYT NA FRANKI FR. W BERLINIE .

Berlińska "BOERSEN-ZEITUNG" z 23-go b.m. podaje, że w następstwie wyborów do REICHSTAGU na giełdach zagranicznych zaplanował niepokój, który w najdotkliwszy sposób szkodzi kredytowi niemieckiemu. W szczególności odczuwa to już niemiecki rynek dewizowy. Rozpoczęło się bowiem wycofanie pieniądza belgijskiego i francuskiego na szeroką skalę, które spowodowało przedewszystkiem nadzwyczajne wzmocnienie kursu franka francuskiego, a tem samym silny popyt na tę dewizę.

BANK RZESZY postanowił też przeto nie utrzymywać kursu franka na punkcie złota, lecz zaspokoić popyt przez sprzedaż tego kruszcu. Dotychczas wysłał też już bezpośrednio do PARYŻA za 150 milionów złoto. Zaznaczyć należy, iż nawet po tej wysyłce zapas dewiz wynosi jeszcze wciąż przeszło 800 milionów mk. W razie dalszego trwania popytu na franki, BANK RZESZY może zatem spokojnie znieść wzrost

kursu tej dewizy o pół feniga, ponieważ nie musi już omijać górnego punktu złota. Dysponując zaś z apasem złota w wysokości przeszło 2.600 milionów, BANK RZESZY może przez pewien czas wytrzymać jeszcze dalszy ubytok tego kruszcu bez uciekania się do podwyższenia stopy dyskontowej.

Ciasnota zaś rodzimego rynku pieniężnego narazie nie grozi, ponieważ banki potrzebne im na zakup dewiz środki mogą zdobywać przez dyskontowanie weksli w banku RZESZY, którego wzmoczenie jest z punktu widzenia gospodarczego nawet pożądaną. Okazuje się atoli, że czynnikiem, psującym niemieckiemu rynkowi pieniężnemu i dewizowemu szyki, jest przede wszystkim FRANCJA. Zarówno bowiem AMERYKA, jak ANGLJA, SZWAJCARJA i HOLANDJA zachowują wprawdzie wobec NIEMIEC w dziedzinie kredytu krótkoterminowego widoczną powściągliwość, dotychczas jednak nie wycofały jeszcze dawnych kredytów.

FRANCJA SPRZEDAJE W LONDYNIE POŻYCZKI NIEMIECKIE.

Holenderski "DE TELEGRAAF" z 22 b.m. donosi z LONDYNU, że z FRANCJI napływają tam zlecenia sprzedaży pożyczek niemieckich, a w szczególności pożyczki reparacyjne. W kołach angielskich posiadaczy tych walorów powstał z tego powodu popłoch, ujawniający się w skierowanych do wielkich banków CITY gorączkowych zapytaniach czy należą walory te sprzedawać. To też kursy pożyczek niemieckich spadły tem szybciej, że nie dała się zauważyć akcja interwencyjna. Ponadto zaś angielskie koła finansowe zapatrują się dość krytycznie na wzmagającą się ucieczkę kapitału z NIEMIEC w szczególności do DANJI.

 SYTUACJA NA MIĘDZYNARODOWYM RYNKU EMISYJNYM.

"THE FINANCIAL NEWS" z 22-go września r.b. wskazuje, że wyniki wyborów do parlamentu RZESZY niemieckiej wpłynęły bardzo ujemnie na stan umysłów na międzynarodowych rynkach emisyjnych. Usposobienie na rynkach pieniężnych w NOWYM JORKU, LONDYNIE i AMSTERDAMIE nie było w ciągu ostatnich miesięcy zbyt przychylnie dla nowych transakcyj w dziedzinie kredytu długoterminowego: zrozumiałe zaniepokojenie, jak ukształtują się stosunki polityczne w EUROPIE ŚRODKOWEJ i WSCHODNIEJ po zwycięstwie hitlerowców, jeszcze bardziej zniechęciło giełdy angielskie i amerykańskie do emisji znacznych pożyczek długoterminowych dla krajów europejskich

Aż do wyjaśnienia sytuacji politycznej w NIEMCZACH jest zupełnie nieprawdopodobne, aby możliwa była jakakolwiek emisja pożyczki zagranicznej w LONDYNIE, lub na jakimkolwiek innym rynku emisyjnym. /there is no likelihood of any attempt to issue any substantial foreign loans in London or any other market/. Jednak nie jest wykluczone, aby te pożyczki, co do których prowadzone są już zdawna rokowania, mogły być emitowane przed upływem r.b. Jest to w pierwszym rzędzie jugosłowiańska pożyczka stabilizacyjna. Według wszelkiego prawdopodobieństwa podczas wizyty naczelnego kierownika BANKU DLA WYPŁAT MIĘDZYNARODOWYCH p. QUESNEY w BELGRADZIE w połowie września r.b. rokowania w sprawie stabilizacji dinara oraz udzielenia JUGOSŁAWJI pożyczki stabilizacyjnej przy pomocy rzezonego banku dosięgły stadium bliskiego finalizacji.

Dotychczas nie jest pewne czy FRANCJA weźmie udział w emisji jugosłowiańskiej pożyczki stabilizacyjnej. Niewątpliwie wywołało to pewne niezadowolenie w PARYŻU, że na czele syndykatu gwarancyjnego banków emitujących pożyczkę dla JUGOSŁAWJI stanął bank londyński /"THE FINANCIAL NEWS" nie podaje nazwy tego banku/. Jednak ze względu na ścisły sojusz polityczny pomiędzy FRANCJĄ a JUGOSŁAWJĄ, FRANCJA nie zechce się prawdopodobnie uchylić od udziału w emisji tej pożyczki.

Pozatem rząd bułgarski zwrócił się do LIGI NARODOW z prośbą o udzielenie BUŁGARJI większych kredytów inwestycyjnych dla rolnictwa. Możliwe jest tedy, że Komisja Finansowa LIGI NARODOW poczyni starania aby zorganizować emisję tej pożyczki: gdyby

nastąpiła emisja tej pożyczki, to napewno będzie ona dokonana z pomocą koncernu szwedzkiego KREUGERA i TOLLA. Pożyczki organizowane przez LIGĘ NARODÓW będą ten samem popierane przez BANK DLA WYPŁAT MIĘDZY-NARODOWYCH, a jak już wskazywaliśmy w "WIADOMOŚCIACH FINANSOWYCH" Nr. 473 / pomiędzy BANKIEM DLA WYPŁAT MIĘDZY-NARODOWYCH a koncernem KREUGERA istnieje ści-sza współpraca. Mimo iż prasa angielska i francuska kilkakrotnie negowała umowę, jakoby istniejącą od czasu spotkania paryskiego QUEYSNAYA i KREUGERA pomiędzy BANKIEM DLA WYPŁAT MIĘDZY-NARODOWYCH a koncernem KREUGERA & TOLL, to przecież "THE FINAN-CIAL NEWS" przyznaje, iż nawet bez wiążącej umowy koncern ten będzie współdziałał we wszystkich tran-zakcjach emisyjnych BANKU MIĘDZY-NARODOWEGO.

POLITYKA PIENIĘŻNA A POZIOM CEN .

W "HAMBURGER NACHRICHTEN" z 22 b.m. znany ekonomista szwedzki prof. GUSTAF CASSEL publikuje pod powyższym nagłówkiem szeroko zakreślony artykuł, którego zasadnicze wywody brzmią jak następuje:

Niedawno prezes BELGIJSKIEGO BANKU NARODOWEGO wyłuszczał akcjonariuszom tej insty-tucji swoje poglądy na panujący obecnie wszędzie kryzys gospodarczy i dowodził istniejącego jakoby przyczynowego związku między tym kryzysem, a ciasnótą pieniądza. Jest to typowy przykład do jakiego stopnia kie-rownicy BANKÓW BILETOWYCH są dotknięci ślepotą, która w głównej mierze unie-możliwia wspólne działanie tych instytucyj w zwalczaniu depresji. Dowo-dził przeciż p. prezes m.in., że w ostatnich la-tach wszystkie uzasadnione potrzeby kredy-towe były całkowicie zaspakajane i że dlatego trudności bynajmniej nie mogły wyniknąć z braku środków płatniczych. Zda-niem jego kryzys obecny przypisać należy z jednej strony zbytniemu wzrostowi produk-cji, a z drugiej strony licznym momentom, które przyczyniły się do zmniejszenia siły nabywczej.

Zbadajmy przedewszystkiem pierwszy argument. Otóż bezsprzecznie produkcja światowa w ostatnich latach uczyniła znaczne postępy. Wyobrażenia jednak o nim są absolutnie przesadzone, a w szczególności zastanowić musi, że postęp ten uważany jest za objaw anormalny, który jakoby wywołać miał kryzys światowy. Stwierdzić zatem należy, że taki postęp sam w sobie bynajmniej nie może przyczynić się do spadku cen. Racja- nalna polityka pieniężna zaś powinna być uprawiana w taki sposób, ażeby zaopatrywanie gospodarstwa w środki płatnicze wzrastało równomiernie z produkcją towarów. Faktem atoli jest, że to zaopatrywanie w ostatnich czasach na całym świecie znacznie osłabło. Następstwem zaś tego faktu musiało być ogólne obniżenie cen towarowych, jakiego jesteśmy dziś świadkami. Okazuje się zatem, że to zaopatrywanie nie było tak wystarczające, jak to twierdził p. prezes BELGIJSKIEGO BANKU NARODOWEGO, czyli, że za kryzys obecnym jest jednak odpowiedzialna polityka pieniężna BANKÓW BILETOWYCH.

Szukając jego praw- dziwej przyczyny, stwierdzi się, że była nią głównie ogólna ciasnota pieniężna, jaka rozpoczęła się z chwilą gdy amerykańskie BANKI FEDERACYJNE w 1929 r. ograniczyły kredyt jedynie celem zwalczania wybujałej spekulacji giełdowej. Ciasnota ta zaś wzrosła się jeszcze bardziej, gdy FRANCJA poczęła gromadzić niesłychane ilości złota. Nie da się zaprzeczyć, że gospodarstwo światowe byłoby niewątpliwie spotkało się z licznymi i nemi trudnościami. Gdyby jednak zaopatrywanie świata w środki płatnicze było pozostało w tym sensie wystarczające, że odpowiadałoby w zupełności wzrostowi produkcji, wówczas nie musiałby wcale nastąpić tak ogólny zwrot konjunktury i nie doszłoby do katastrofy, która cyfrę bezrobotnych powiększyła nagle o liczne miliony.

Odpowiedział -
 n o ś ć z a t e m K I E R O W N I K Ó W P O L I T Y K I P I E N I Ź N E J
 Ś W I A T A z a t e n f a t a l n y r o z w ó j s t o s u n k ó w j e s t w
 i s t o t e t a k s t r a s z l i w a , ż e d z i w i ć s i ę
 n i e m o ż n a , i ż z e s t r o n y B A N K Ó W B I L E T O W Y C H c z y n i
 s i ę r o z p a c z l i w e s t a r a n i a , b y d o w i e ś ć , ż e n i e
 m i a ł y o n e n a Ń ż a d n e g o w p ł y w u .
 J e d n y m z a ś z n a j u l u b i e Ń s z y c h a r g u m e n t ó w
 j e s t t u w s k a ż y w a n i e n a n a t u r ę k s z t a ł t o -
 w a n i a s i ę c e n , j a k o m e c h a n i z m u
 a u t o m a t y c z n e g o . Z a p o m i n a s i ę w ł a ś -
 n i e , ż e t e n m e c h a n i z m d z i a ł a t y l k o w
 k s z t a ł t o w a n i u s i ę c e n t o w a r o w y c h m i ę d z y s o -
 b ą , n i e m a z a ś n i c w s p ó l n e g o z
 a b s o l u t n ą w y s o k o ś c i ą p o z i o n u
 c e n . O t e j w y s o k o ś c i b o w i e m n i e r o z s t r z y g a
 w o g ó l e ż a d e n a u t o m a t y c z n i e d z i a -
 ł a j ą c y c z y n n i k , l e c z j e d y n i e z a o p a t r y -
 w a n i e ś w i a t a w ś r o d k i p ł a t n i c z e , k t ó r e m k i e -
 r u j ą o c z y w i ś c i e B A N K I B I L E T O W E . T e m s a m e m
 w i ę c p o l i t y k a t y c h b a n k ó w j e s t z a -
 w s z e c z y n n i k i e m , w y w i e r a j ą c y m s a m o -
 d z i e l n y w p ł y w n a u k s z t a ł t o w a n i e s i ę c e n .

Wprost zaś już h o r e n -
 d a l n e b y ł o t w i e r d z e n i e p r e z e s a B E L G I J S K I E G O
 B A N K U N A R O D O W E G O , ż e o b e c n y s p a d e k c e n
 j e s t k o n i e c z n o ś c i ą n a t u r a l -
 n ą , p o n i e w a ż d z i s i e j s z y p o z i o m c e n
 m u s i p r z y m u s o w o o b n i ż y ć s i ę d o
 p o z i o m u p r z e d w o j e n n e g o . P a n u t e m u
 n i e w y s t a r c z a w i ę c , ż e o d 1 9 2 0 r . p o c z ą w s z y p o -
 z i o m c e n d w u k r o t n i e j u ż d o z n a ł k a -
 t a s t r o f a l n e g o o b n i ż e n i a , n i e
 w y s t a r c z a n u , ż e c a ł y ś w i a t z n a j d u j e s i ę d z i ś
 w d e p r e s j i , p o w o d u j ą c e j s t r a t y
 i d ą c e w m i l j a r d y i p o z b a w i ą j ą c e j m i l -
 j o n y r o b o t n i k ó w p r a c y , s t ą w i a o n n u i j e s z c z e
 " p i ę k n i e j s z e " h o r o s k o p y . C z a s z a t e m n a j w y ż s z y , b y
 p a n o w i e K I E R O W N I C Y B A N K Ó W B I L E T O W Y C H w y l e c z y l i s i ę
 z e s w e j ś l e p o t y i z e c h c i e l i n a r e s z c i e z r o z u m i e ć ,
 ż e o d p o w i e d n i e z a o p a t r y w a n i e g o s p o -
 d a r s t w a w ś r o d k i p ł a t n i c z e j e s t j e d y n e m
 l e k a r s t w e m , k t ó r e m o ż e n a s o c h r o n i ć o d
 d a l s z y c h k a t a s t r o f .

 KRONIKA POŻYCZEK ZAGRANIJNYCH.

 I. Emisja bonów skarbowych Bremy w Nowym Jorku .

"BERLINER TAGEBLATT" z 23-go września r.b. donosi w depeszy z NOWEGO JORKU, że mimo chwiejnego kursu walorów niemieckich na giełdzie nowojorskiej, zapisy na emisję bonów skarbowych wolnego miasta BREMY przewyższyły dziesięciokrotnie nominalną sumę emisji . Emisja tych bonów skarbowych wynosi nominalnie m i l j o n d o l a r ó w .

Bony w.m. BREMY zostały emitowane z terminem trzy miesięcznym w odcinkach po 25 tysięcy dolarów. Kurs emisyjny bonów wynosił 97. 75. Tranzakcji emisyjnej w NOWYM JORKU dokonał NATIONAL CITY BANK OF NEW YORK ; bony są opatrzone żyrem wspomnianego banku oraz DARMSTÄDTER UND NATIONAL BANK .

 II. Kredyty francuskie w Niemczech.

"THE FINANCIAL NEWS" z 23-go września r.b. w artykule "FRENCH CREDITS TO GERMANY" omawia skutki wycofania znacznych kredytów francuskich z NIEMIEC i wskazuje , że analogiczna sytuacja istniała już w ciągu wiosny 1929 r., kiedy groziło zerwanie konferencji paryskiej /t.j. pierwszej konferencji , której wynikiem był nowy plan spłaty odszkodowań niemieckich t.zw. plan YOUNGA/. Wówczas prawie wszystkie kredyty zostały wycofane z banków berlińskich. Wobec spłaty kredytów francuskich, potęguje się coraz bardziej na rynku berlińskim popyt na dewizę francuską, co oczywiście podnosi kurs franka , abniża w stosunku do franka kurs marki niemieckiej.

Dotychczas BANK RZESZY stara się przy pomocy podaży franków zahamować zwyżkę kursową franka. Obecnie jednak postanowił sprzedawać bezpośrednio BANKOWI FRANCUSKIEMU złoto , aby dysponować w PARYŻU większymi sumami we frankach francuskich. "THE FINANCIAL NEWS" podkreśla, iż BANK RZESZY posiada rezerwy dewizowe, wynoszące około 800 milionów marek , jednakże kierownicy centralnej insty -

tucji NIEMIEC uważają za niewskazane w dalszym ciągu zmniejszać pokrycie dewizowe. Wolą tedy zredukować pokrycie kruszcowe BANKU RZESZY przez transport złota do PARYŻA.

Wspomniany dziennik angielski podkreśla, że klienci banków francuskich muszą liczyć się z tem, że na francuskim rynku pieniężnym w dużym stopniu dominują względy polityczne. Dowodzi tego chociażby dwukrotne wycofanie kredytów francuskich z banków niemieckich w ciągu ostatnich 18 miesięcy /t.j. na wiosnę 1929 r. podczas konferencji paryskiej i obecnie po zwycięstwie wyborczym hitlerowców/. Zależność od politycznych nastrojów jest dla klientów zagranicznych banków paryskich stanowczo niekorzystna /decidedly disadvantageous/, gdyż z tego względu oczekują ich wciąż przykre niespodzianki, którychby uniknęli, gdyby pozostając w zależności od apolitycznego rynku pieniężnego. Artykuł "THE FINANCIAL NEWS" należy oczywiście rozumieć, jako ofertę angielską z zaofiarowaniem krótkoterminowych kredytów bankowych dla BERLINA. Jeżeli jednak dotychczas wielkie banki berlińskie wołały, częściowo przynajmniej, zaspaka - jać swoje potrzeby kredytowe w PARYŻU, to pochodziło to stąd, iż kredyty francuskie były tańsze od angielskich.

III. Międzynarodowa pożyczka Danji .

Międzynarodowy syndykat gwarancyjny na czele którego stoi GUARANTY TRUST COMPANY, a który składa się z banków następujących: INTERNATIONAL ACCEPTANCE BANK, PRIVATBANKEN OF COPENHAGEN, STOCKHOLMS ENSKILDA BANK, TWENTISCHE BANK, AMSTERDAM, oraz SZWEIZERISCHE KREDITANSTALT w ZURYCHU prowadzi obecnie rokowania z rządem duńskim w sprawie emisji pożyczki wynoszącej 25 milionów dolarów. Kurs emisyjny tej pożyczki będzie wynosił 94% albo 95%, a oprocentowanie $4\frac{1}{2}$ rocznie. Pożyczka będzie emitowana jednocześnie w NOWYM JORKU, KOPENHADZIE, ZURYCHU i w AMSTERDAMIE.

Znaniennie jest, że sytuacja na rynku londyńskim jest tak niekorzystna, iż nie możliwe było zorganizowanie nawet emisji nieznacznej transzy tej pożyczki w LONDYNIE. Również banki paryskie nie biorą udziału w tej transakcji emisyjnej.

IV. Krótkoterminowe kredyty szwajcarskie .

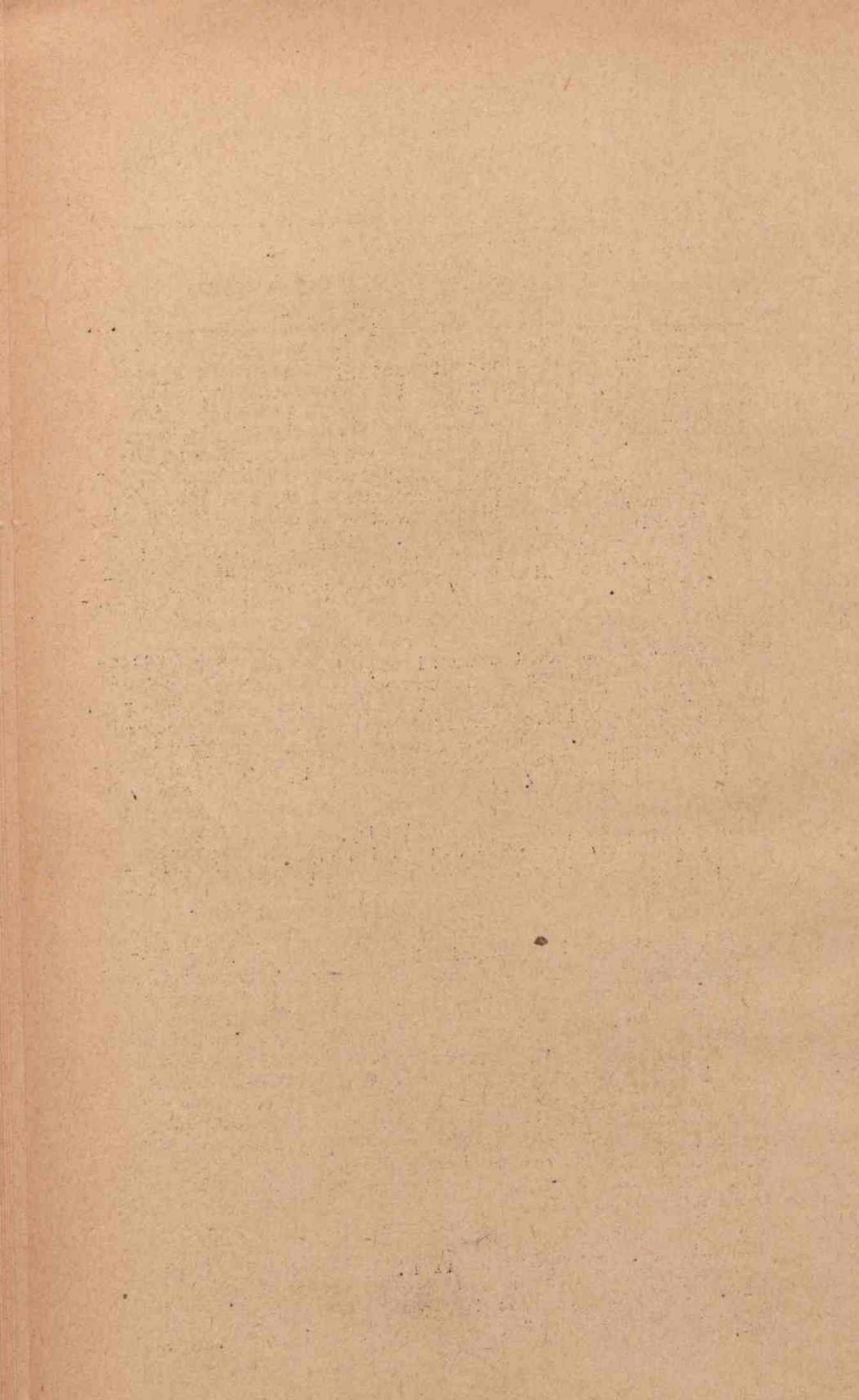
"TIMES" z 23-go września r.b. wskazuje , że nadmiar kapitałów na rynku kredytu krótkoterminowego w SZWAJCARJI powoduje , iż wielkie banki szwajcarskie usilnie poszukują lokat krótkoterminowych zagranicą, a przede wszystkim w krajach ŚRODKOWEJ i WSCHODNIEJ EUROPY. Uwaga banków szwajcarskich jest zwrócona w dużym stopniu na NIEMCY. Banki szwajcarskie bowiem nie tylko nie wycofały swoich wkładów z NIEMIEC wskutek ogólnego niepokoju , jaki wywołało zwycięstwo wyborcze hitlerowców, ale usilnie zaofiarowują bankom niemieckim znaczne lokaty . Zmiana sytuacji politycznej w NIEMCZECH nie wpłynęła na podrożenie kredytów krótkoterminowych, oferowanych przez banki szwajcarskie .

Jak niska jest stopa procentowa w SZWAJCARJI dowodzi to, iż za dyskonto akceptów bankowych oraz pierwszorzędnych weksli handlowych płać w ZURYCHU i w BAZYLEI nie więcej niż $1\frac{1}{2}\%$ i odpowiedni materiał wekslowy jest usilnie poszukiwany . Były już dokonywane transakcje dyskontowe według norm, niższych , niż $1\frac{1}{2}\%$ / 1 i $7/16$, a nawet 1 i $6/16$ / .

Za pieniądz dzienny żądano ostatnio $1\frac{1}{2}\%$, nie znajdując odbiorców . W tej dziedzinie ostatnio obroty skurczyły się , tak że banki uskarżają się na zupełny brak transakcyj .

Lokata kredytów krótkoterminowych staje się zagadnieniem coraz trudniejszym , wobec tego, że trudno uzyskać za te lokaty nawet $1\frac{1}{2}\%$. Wpływa to z istoty rzeczy na oprocentowanie kredytu długoterminowego . Obecnie normy oprocentowania kredytów długoterminowych w SZWAJCARJI wynoszą m n i e j niż 4% rocznie. Kursy walorów o stałym oprocentowaniu są obecnie tak wysokie, iż przeciętne oprocentowanie tych walorów waha się od $3\frac{1}{2}$ do 4% dla obligacji pożyczek państwowych, komunalnych i t.d. w SZWAJCARJI. Oprocentowanie obligacji zagranicznych jest jednak znacznie wyższe .

Oprocentowanie asygnat kasowych banków szwajcarskich wynosi obecnie przeciętnie 4%. Nastąpiło obniżenie stawek procentowych od wkładów oszczędnościowych z 4% do 3.75% rocznie. Względnie na wysokim poziomie pozostały stawki kredytu hipotecznego , które wahają się od 5.25% do 5%.

 ILE WYNOŚI ODPLYW ZŁOTA Z BANKU RZESZY ?

"BOERSEN - COURIER" z 24-go września r.b. oblicza, że od poniedziałku, t.j. od 22 września r.b. do 24 września włącznie, BANK RZESZY sprzedał złoto wartości co najmniej s t o m i l j o n ó w mk. Złoto to zostało sprzedane nie na giełdzie berlińskiej, ale wyłącznie w PARYŻU t.j. zostało przesłane BANKOWI FRANCUSKIEMU. Mylnie są wiadomości, iż część złota była sprzedana w AMSTERDAMIE.

Interwencja BANKU RZESZY w celu podtrzymania kursu marki wpłynęła tedy na zmniejszenie zapasu złota tego banku o sumę znacznie przewyższającą 100 milionów mk., gdyż obliczenia "BOERSEN - COURIER" odnoszą się wyłącznie do drugiego tygodnia września, a przecież eksport złota do FRANCJI, względnie sprzedaż dewiz, rozpoczęto natychmiast po wyborach, t.j. od dnia 15 września r.b. W NIEMCZECH wzrasta niepokój z powodu odpływu złota z BANKU RZESZY, a to m.in. z tego względu, że wywóz złota niemieckiego do FRANCJI coraz bardziej się wzmaga. W ciągu jednego tylko dnia - 24 września - BANK RZESZY zmuszony był sprzedać we FRANCJI złota za 70 milionów mk. Tłumaczy się to, jak już wspomnieliśmy stałym odpływem wkładów francuskich z NIEMIEC.

W BERLINIE sądzą jednak, iż odpływ złota z BANKU RZESZY zostanie wkrótce wstrzymany, bo krótkoterminowe lokaty francuskie będą zastąpione przez lokaty szwajcarskie, amerykańskie i angielskie. Oferty z ZURYCHU, NOWEGO JORKU i LONDYNU do wielkich banków londyńskich napływają bardzo obficie /p. na str. 7 niniejszego numeru "WIADOMOŚCI FINANSOWYCH" art. "KREDYTY FRANCUSKIE W NIEMCZECH" /. Trudności korzystnej lokaty funduszy krótkoterminowych na giełdach międzynarodowych i ogólna niżka stopy procentowej wpływają oczywiście na to, że banki amerykańskie, angielskie i in. chętnie poszukują krótkoterminowych lokat w bankach niemieckich.

PRASA FRANCUSKA O ZNIŻCIE NIEMIECKIEJ POŻYCZKI
REPARACYJNEJ .

"INFORMATION FINANCIÈRE" z 24 września r.b. uważa argument prasy niemieckiej, m.in. "BERLINER BOERSEN - COURIER", że syndykat emisyjny powinien zająć się podtrzymaniem kursu niemieckiej pożyczki reparacyjnej za wręcz niedorzeczny. Syndykat emisyjny uczynił to co do niego należało, a teraz sprawą pożyczki reparacyjnej powinna się zająć RZESZA NIEMIECKA, w pierwszym rzędzie przez unormowanie swoich stosunków politycznych. Również nie może interwenjować BANK DLA WYPŁAT MIĘDZYKARODOWYCH, mimo, iż kurs 5½%-wej pożyczki YOUNGA na giełdzie w AMSTERDAMIE spadł w poniedziałek 22 września r.b. do 74½ / mimo, iż jeszcze w sobotę 20 września notowania w AMSTERDAMIE wynosiły 77.75%.

We wtorek 23 września r.b. kursy się nieco poprawiły: 5½%-wa pożyczka reparacyjna /pożyczka YOUNGA/, której ostatnie notowania w poniedziałek wynosiły 76, w AMSTERDAMIE - 77, w LONDYNIE i w NOWYM JORKU osiągnęła kurs 79½. Również pożyczka DAWESA była notowana nieco wyżej /22 września - 101½, 23 września - 103 / Kurs 7%-wej pożyczki DAWESA w AMSTERDAMIE wynosił w dniu 23 września 97½.

"INFORMATION FINANCIÈRE" przypisuje katastrofalną zniżkę wszystkich walorów państwowych i samorządowych niemieckich, która pociągnęła za sobą również załamanie się kursu niemieckich prywatnych akcji i obligacji, notowanych na giełdach zagranicznych, wyłącznie kryzysowi politycznemu w NIEMCZECH i sądzi, wobec tego, że żądanie prasy niemieckiej, aby syndykat banków względnie BANK DLA WYPŁAT MIĘDZYKARODOWYCH, interwenjował na giełdzie nie tylko za nieuzasadnione, ale polegające również na niezrozumieniu sytuacji: interwencja nie usunęłaby bowiem zasadniczych przyczyn katastrofalnej zniżki, która zepchnęła kurs pożyczki YOUNGA do poziomu 74½% .

 SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PLACEMENT .

"BASLER NACHRICHTEN" z 22 b.m.
 w artykule pod powyższym nagłówkiem wywodzą co następuje:

Nowa ta instytucja na wzór amerykańskich t.zw. "FIXED TRUSTÓW" powołana do życia przez 6 BANKÓW PRYWATNYCH w BAZYLEI, AMSTERDAMIE, BERLINIE, KOPENHADZE i LONDYNIE, /porównaj Nr. 471 "WIADOMOŚCI FINANSOWYCH" str. 8 / ogłosiła obecnie swój *p r o s p e k t*, którego najważniejsze punkty przedstawiają się jak następuje:

Podstawową zasadą SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PLACEMENT jest rozdział ryzyka lokaty kapitału. T.zw. kwit depozytowy umożliwia każdemu "w sposób najprostszyswoją lokatę pieniężną rozdzielić międzyzynarodowo". Jest to zatem rozdział, który przy małym kapitale w inny sposób absolutnie nie dałby się praktycznie dokonać. Chodzi tu więc przede wszystkim o drobnego kapitalistę, któremu dana jest możność brania bez pośredniego udziału interesowego w niektórych czołowych walorach międzynarodowych na wielkich giełdach. Wybór tych walorów odpowiada zasadzie skrupulatnego geograficznego i branżowego rozdziału ryzyka, gdyż obejmuje 10 różnych krajów i tyleż różnych towarzystw przedsiębiorczych.

Pewien krytycyzm jednak budzić muszą podane w pomienionym prospekcie wyjaśnienia, dotyczące *rendite* w grę wchodzących walorów. Przyjmując bowiem, że SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PLACEMENT istniałaby już w latach 1925 do 1929, prospekt oblicza, że *rendite* poszczególnych części udziałowych wyniosłaby: 6.17, 7.80, 13.34, 13.01, 15.57 procent. Jest to zatem skala progresywna, która wobec wysokich kursów i niskiej *rendite* ogólnie charakteryzujących ostatnie lata hossowe, oczywiście z góry musi nasunąć wątpliwości. Według dokładnych obliczeń bowiem faktyczne procentowa -

nie tej mieszaniny z 30 różnych akcji w ostatnich trzech latach wynosiłoby tylko : 3.54, 3.13, 3.37 procent , a przy niezmiennych dywidendach za lata 1929 i 1930 : 4.5% , na które atoli wobec ogólnej sytuacji kryzysowej chyba trudno można liczyć .

Podane w prospekcie SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PLACEMENT o wiele wyższe cyfry polegają najwidoczniej na wliczeniu zarobku ze sprzedaży praw nabywczych i specjalnych dywidend , które , jak wiadomo, w minionych latach gorączkowej konjunktury giełdowej odgrywały wielką rolę , o których jednak wobec dzisiejszego ogólnego spadku na długo mowy być nie może . Nabywca t.zw. kwitów depozytowych SOCIÉTÉ INTERNATIONALE DE PLACEMENT powinien przeto liczyć się tylko z normalną rentą .

W I A D O M O Ś C I B A N K O W E .

CZY FUZJA BANKU DREZDEŃSKIEGO Z DONAT-BANKIEM .

Berlińska "BOERSEN-ZEITUNG" z 22 września r.b. podaje , iż w niemieckich kołach finansowych utrzymuje się pogłoska o mającej wkrótce nastąpić fuzji BANKU DREZDEŃSKIEGO z DONAT BANKIEM . Pomieniony dziennik stwierdza, iż giełda już od dłuższego czasu zauważyła , że między temi dwiema instytucjami istnieje ścisły stosunek przyjaźni , który niewątpliwie musiał znaleźć swój wyraz także w zawarciu pewnych określonych umów interesowych . Wtajemniczone sfery bankowe są przekonane, że ta fuzja będzie w niedalekiej przyszłości dokonana . Uważają ją jednak w chwili obecnej za nieaktualną . Pewne jest natomiast już dziś, że fuzja nastąpi w stosunku 3 : 2 /t.j. BANK DREZDEŃSKI 3 , a DONAT-BANK 2/.

 BANKI AMERYKANSKIE ZAGRANICĄ .

Berliński "BOERSEN-KURIER"
z 24 b.m. w korespondencji z NOWEGO JORKU donosi co
następuje:

16 banków amerykańskich utrzymuje obecnie razem 238 FILIJ ZAGRANICZNYCH w 38 różnych krajach . W 1914 r. tylko 8 banków miało 12 filij w LONDYNIE i w PARYZU, a zatem w dwóch krajach . W 1925 r. rozmiar finansowanego via AMERYKA kredytu rembursowego wyniósł około 10 milionów dolarów , zaś w końcu lipca r.b. suma puszczonej w obieg na ten cel kredytowy akceptów dolarowych dosięgła prawie pół miljarða dolarów .

Oczywiście , że silny od-
pływ międzynarodowego kredytu rembur-
sowego z LONDYNU i AMSTERDAMU do NOWEGO JOR-
KU był przedewszystkiem następstwem faktu , że
NOWY JORK często i w ciągu długich okresów mógł
ofiarować tańsze stopy procentowe . Ruch
ten byłby też zapewne nie rozwinął
się w takiej mierze bez silnej działal-
ności zagranicznej banków amery-
kańskich i bez coraz intensywniejszego powoływania
do życia zakładów fabrycznych towa-
rzystw amerykańskich zagranicą . Te to-
warzystwa bowiem jeśli nawet nie pokrywały całe-
go swego zapotrzebowania surowców w AME-
RYCE , to jednak ze zrozumiałych powodów fa-
woryzowały przy finansowaniu zamówień
surowca akcept dolarowy, co z punktu
widzenia AMERYKI równa się "ruchowi to-
warowemu zagranicą bez dotykania AMERY-
KI! Kredyty dolarowe natomiast , udzielane na
zamagazynowane zagranicą
towary, odgrywają tu tylko podrzędną ro-
lę .

Wśród banków amerykańskich,
posiadających dziś filje zagraniczne,
10 mają siedzibę swoją w NOWYM
JORKU , 2 - w BOSTONIE , 2 - w CHICAGO a 2 - w SAN
FRANCISCO. Formy jednak tych filij są

r ó ż n e , przyczem jednak przeważają regularne "filje", a nie "reprezentacje". Oprócz tego istnieją zagranicą TOWARZYSTWA FILJALNE o samodzielnym kapitale /czyli l u ż n i e j niż właściwe filje złączone z bankiem macierzystym/, ponadto udziały m n i e j s z o ś c i o w e /affiliates/ i w i ę k s z o ś c i o w e /commandites/ w bankach z a g r a n i c z n y c h . Filje zagraniczne banków amerykańskich r e n t u j ą się prawie wszystkie , osiągając bądź wybalansowany etat, bądź też nawet n a d w y ż k ę . Sukces swój zaś zawdzięczają po części t a ń s z y m stopom k o m i s y j n y m , przyznawanym przy finansowaniu handlu zagranicznego .

W I A D O M O Ś C I E K O N O M I C Z N E .

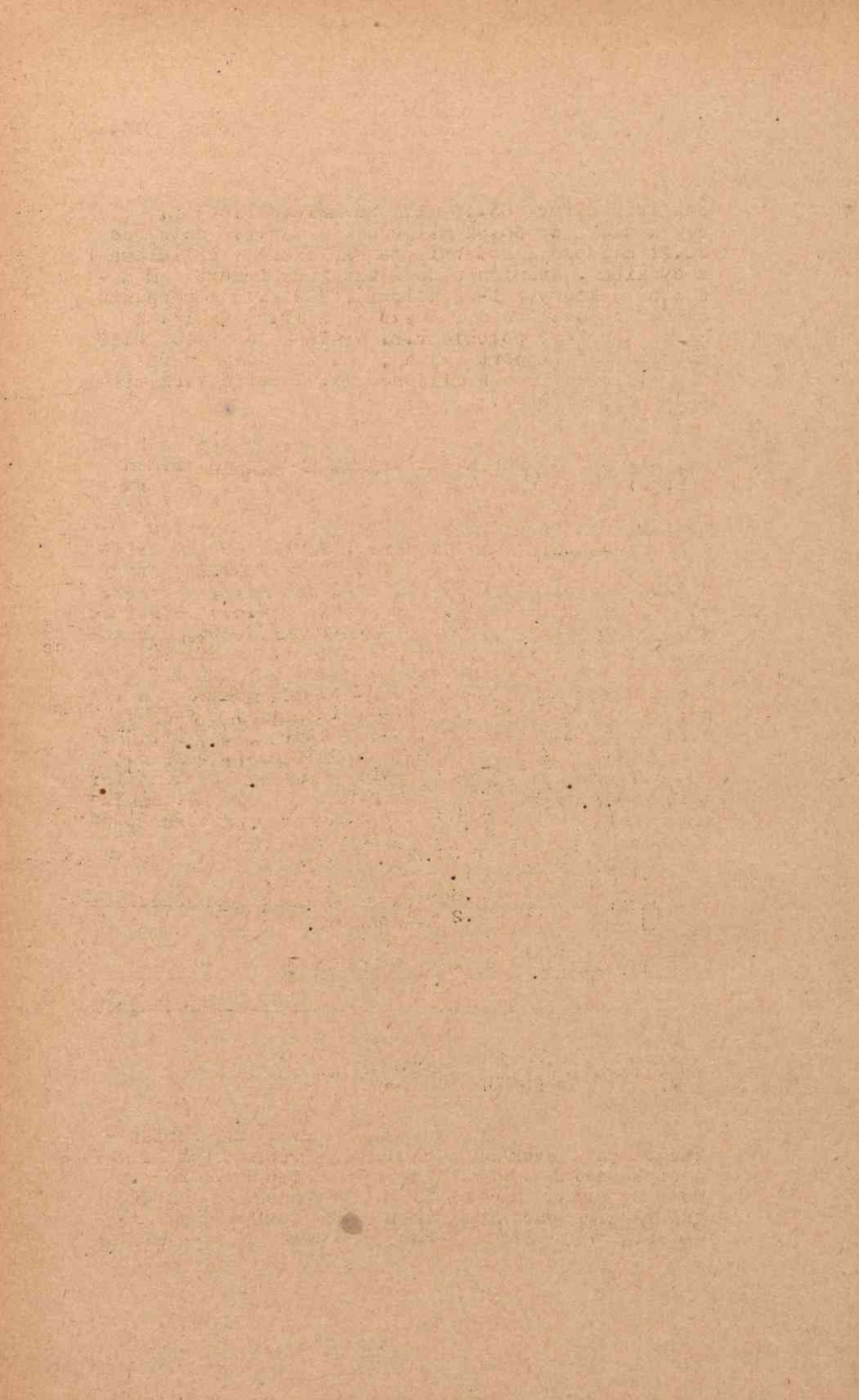
SILNY SPADEK HANDLU NIEMIECKO-POLSKIEGO .

Hamburski "WIRTSCHAFTS-DIENST"

z 22 b.m. w artykule na powyższy temat wywodzi co następuje:

W niemiecko-polskim handlu od blisko dwóch lat już widoczne było pokaźne k u r c z e n i e się , które w r.b. przybrało o s t r ą f o r m ę . Ogólny obrót handlowy , który już w I-iej połowie 1929 r. w porównaniu z 1928 r. wykazał u b y t e k w wysokości 11.3% w r.b. s p a d ł o dalsze 26.1% , czyli, że w ciągu o s t a t n i c h dwóch lat z m n i e j s z y ł się o 34.3% . I m p o r t N I E M I E C z P O L S K I od 1928 r. s p a d ł o równo 30% , m i a n o w i c i e ze 165.6 miliona mk. w I-ym semestrze 1928 r. do 117.2 miliona mk. w I-iej połowie 1930 r. N i e m i e c k i e k s p o r t zaś do P O L S K I w t y m s a m y m okresie s p a d ł nawet z 208.2 miliona mk. do 125.1 miliona , czyli o 33½% .

S p a d e k i m p o r t u z P O L S K I obejmuje prawie w s z y s t k i e w a ż n e grupy towarowe . I tak import d r z e w a , który w I-iej połowie 1928 r. osiągnął

pokaźnej cyfry 63.15 miliona mk. , w 1929 r. spadł do 36.82 miliona , a w r.b. dalej do 30.21 miliona . Podobnie ma się rzecz z cellulozą i z cynkiem . Znamienne zaś jest , że import masła , który w I-ej połowie 1929 r. w porównaniu z 1928 wykazał wzrost z 10.98 do 14.73 miliona , w I-ej połowie r.b. wyniósł już tylko 8.30 miliona , zaś import jaj w tym samym okresie wyniósł tylko 5 milionów mk. , wobec 7.03 miliona mk. w 1928 r.

Rozwój niemieckiego eksportu do POLSKI w ostatnich trzech latach wykazuje najwyraźniej, że spadek zeszłoroczny był wyłącznie tylko następstwem zahamowania zbytu zboża na rynku polskim . Wywóz bowiem żyta i jęczmienia do POLSKI , który w I-ej połowie 1928 r. 19.7 miliona mk. , a w 1929 r. spadł do 1.70 miliona w r.b. ustał zupełnie . Wywóz wreszcie produktów przemysłowych , który w 1928 r. znacznie wzrósł, w r.b. doznał dotkliwego spadku . Ujawnia on się szczególnie silnie w wywozie maszyn , gdyż w I-ej połowie r.b. osiągnął tylko wartości 13.70 miliona wobec 29.23 miliona w tym samym okresie 1929 r. Podobnie ma się rzecz z produktami elektrotechnicznymi i żelaznami . Na szczególną zaś uwagę zasługuje dotkliwy spadek wywozu potasu .

DUMPING SOWIECKI .

I. Prasa angielska .

Znaczna podaż zboża sowieckiego na rynkach zbożowych europejskich i amerykańskich wywołała ogólne zaniepokojenie . To też prasa angielska i amerykańska usilnie zajęła się badaniami rozmiarów faktycznych sowieckiego eksportu zbożowego i jego znaczenia dla

pokażnej cyfry 63.15 miliona mk. , w 1929 r. spadł do 36.82 miliona , a w r.b. dalej do 30.21 miliona . Podobnie ma się rzecz z cellulozą i z cynkiem . Znamienne zaś jest , że import masy , który w I-ej połowie 1929 r. w porównaniu z 1928 wykazał wzrost z 10.98 do 14.73 miliona, w I-ej połowie r.b. wyniósł już tylko 8.30 miliona, zaś import jaja w tym samym okresie wyniósł tylko 5 milionów mk. , wobec 7.03 miliona mk. w 1928 r.

Rozwój niemieckiego eksportu do POLSKI w ostatnich trzech latach wykazuje najwyraźniej, że spadek zeszłoroczny był wyłącznie tylko następstwem zahamowania zbytu zboża na rynku polskim . Wywóz bowiem żyta i jęczmienia do POLSKI , który w I-ej połowie 1928 r. 19.7 miliona mk. , a w 1929 r. spadł do 1.70 miliona w r.b. ustał zupełnie . Wywóz wreszcie produktów przemysłowych , który w 1928 r. znacznie wzrósł, w r.b. doznał dotkliwego spadku . Ujawnia on się szczególnie silnie w wywozie maszyn , gdyż w I-ej połowie r.b. osiągnął tylko wartości 13.70 miliona wobec 29.23 miliona w tym samym okresie 1929 r. Podobnie ma się rzecz z produktami elektrotechnicznymi i żelaznami . Na szczególną zaś uwagę zasługuje dotkliwy spadek wywozu potasu .

DUMPING SOWIECKI .

I. Prasa angielska .

Znaczna podaż zboża sowieckiego na rynkach zbożowych europejskich i amerykańskich wywołała ogólne zaniepokojenie . To też prasa angielska i amerykańska usilnie zajęła się badaniami rozmiarów faktycznych sowieckiego eksportu zbożowego i jego znaczenia dla

przyszłego kształtowania się cen na rynkach światowych "TIMES" z 22 i 23 września r.b. stwierdza, że prawie na wszystkich rynkach światowych rząd sowiecki usiłuje dezorganizować handel zbożowy i spowodować zniżkę cen. Że transakcje dokonywane przez przedstawicielstwa handlowe Z.S.R.R. nie są w ścisłym tego słowa znaczeniu transakcjami handlowymi, t.j. nie wynikają z zaoferowania faktycznie wywiezionego z Z.S.R.R. zboża, lecz są typowymi transakcjami spekulacyjnymi, dowodzi chociażby to, iż wszystkie prawie sprzedaże zboża sowieckiego były dokonywane na dość odległe terminy.

Rząd sowiecki zajmuje się tedy obecnie typową spekulacją na zniżkę przy pomocy sprzedaży terminowej zboża, którego być może nie posiada, czyli określając to w terminologii giełdowej, "blankuje" zboże. Rezultaty tego blankowania są już widoczne na giełdach angielskich: w ciągu ostatnich kilku dni cena pszenicy za 480 funtów / 2.2 kwintala / spadła w W.BRYTANJI z 29 szylingów poniżej 27 szylingów. Poza to dotkliwie spadły ceny jęczmienia jak donosi "THE FINANCIAL NEWS" z 21 września r.b./, wskutek tego, iż jęczmień sowiecki sprzedawano w dowolnych ilościach po cenie 14 szylingów za 400 funtów / 1.8 q. / Spadły również ceny owsa.

"THE FINANCIAL NEWS" sądzi jednak, iż nie jest zupełnie słuszną oceną manewrów giełdowych rządu sowieckiego. Jest nader prawdopodobne, iż rząd sowiecki częściowo blankuje zboże, pragnąc spowodować zniżkę cen, a później odkupić taniej to co sprzedał. Ale nie można wątpić, że rząd sowiecki w najbliższej przyszłości zamierza sprzedać w EUROPIE i w STANACH ZJEDNOCZONYCH kilkanaście milionów ton zboża. Dowodem tego są umowy transportowe, zawarte pomiędzy rządem sowieckim, a angielskimi towarzystwami okrętowymi.

.....

/Dalszy ciąg artykułu w Nr. 477 "WIADOMOŚCI FINANSOWYCH". /

